

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/596/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710218325
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6710218325.4

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci žalobcu Z.. S. I., nar. XX. XX.XXXX, bytom J.. N. XX/XX, XXX XX L., občan SR proti žalovanému Slovenská advokátska komora, IČO: 30 795 141, Kolárska 4, 813 42 Bratislava zastúpený JUDr. Janou Biroščákovou, advokátkou, AK Zvolen, so sídlom Trhová č. 1, 960 01 Zvolen, o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu zo dňa 10. 08. 2015 proti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene č.k. 6C 142/2010- 254 zo dňa 28. 05. 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ochrany osobnosti. Zároveň vyriekol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Žalobca sa svojim žalobným návrhom domáhal ochrany osobnosti formou verejného mediálneho ospravedlnenia. Pôvodným návrhom sa domáhal aj peňažnej náhrady vo výške 15.000,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, no v priebehu konania ešte pred posledným meritórnym rozhodnutím žalobu v časti relutárnej náhrady zobrať späť.

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd vo veci naposledy rozhodol dňa 07. 11. 2013 rozsudkom, kde uložil povinnosť žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi v intenciách ním požadovaného textu. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal odvolanie, pričom odvolací súd uznesením 13Co/934/2014-220 zo dňa 04. 08. 2014 rozsudok Okresného súdu Zvolen zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V časti svojho zrušujúceho uznesenia okrem iného uvádza, že vo veci bol prvý rozsudok okresného súdu 6C/142/2010-83 (ktorým bola žaloba zamietnutá) zo dňa 21. 11. 2011 zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/79/2012-102 zo dňa 25. 04. 2012. V uznesení bolo zdôraznené, že podmienkou poskytnutia ochrany osobnosti je však nielen neoprávnený zásah do jej osobnostných práv, ale takýto neoprávnený zásah musí byť objektívne spôsobilý privodiť fyzickej osobe ujmu. Ohľadom tejto skutočnosti bolo treba zistiť intenzitu zásahu a posúdiť stupeň negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo. Právne závery okresného súdu uvedené v dotknutom rozsudku neboli v plnom rozsahu podložené správnym výkladom ustanovení § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a preto bolo potrebné pre správne rozhodnutie vo veci skutkovo a právne zamerať pozornosť na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti (napríklad v ktorých smeroch alebo sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená žalobcovi, aký bol stupeň závažnosti spôsobenej ujmy a pod.).

V podstate to bol jediný dôvod, pre ktorý odvolací súd po druhýkrát zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. Následne v intenciách § 226 OSP súd zameril dokazovanie v zhora naznačenom smere.

Súd na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného žalobného návrhu, ústnych prednesov žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, listinnými dôkazmi špecifikovanými v pôvodných prvostupňových rozsudkoch, výsluchom svedkov S.. D. I. - matky žalobcu, výsluchom svedka Z.. P. N. a Z.. Y. V., ako aj na základe ďalších listín ako aj ostatných dôkazov, zistil tento skutkový stav:

Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že žalovaný na zasadnutí svojho predsedníctva dňa 12. 06. 2008 prijal uznesenie č. 2496/08, ktorým podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona o advokácii vyčiarkol žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu, že tento nezaplatil príspevok na činnosť žalobcu za rok 2007. Dôkazom skutočnosti bola priložená fotokópia uznesenia žalovaného. Následne žalovaný v Bulletine Slovenskej advokácie č. 11/2008 zo dňa 02. 12. 2008 na str. 49 pod nápisom „Zo zoznamu advokátov boli vyčiarknutí podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona o advokácii“, následne uverejnil informáciu, podľa ktorej bol zo zoznamu advokátov od 09. 10. 2008 vyčiarknutý žalobca, čoho dôkazom bola fotokópia dotknutej listiny.

Podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov, komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto je v omeškaní so zaplatením príspevku na činnosť komory o viac ako šesť mesiacov a príspevok nezaplatil ani do jedného mesiaca po tom, čo ho komora vyzvala na zaplatenie spolu s poučením o následkoch nezaplatenia.

Skutočnosť, že žalobca v čase zverejnenia nepravdivej informácie mal všetky príspevky uhradené, bola preukázaná v konaní prebiehajúcom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S/25/2009, ktorý viedol preskúmvacie konanie Predsedníctva SAK č. 2496/08 zo dňa 12. 06. 2008. Z dokazovania vykonaného v predzrušujúcom konaní bolo preukázané, že žalobca mal v čase zverejnenia nepravdivej informácie všetky príspevky na činnosť žalovaného riadne a včas uhradené, napriek tomu však predsedníctvo SAK prijalo dňa 12. 06. 2008 uznesenie, ktorým vyčiarkol žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu omeškania so zaplatením príspevku na činnosť žalovaného (informácia už bola neaktuálna), čím malo dôjsť do zásahu do osobnostných práv žalobcu vzhľadom k tomu, že túto informáciu si v Bulletine slovenskej advokácie prečítalo niekoľko tisíc advokátov, advokátskych koncipientov, ale aj iných osôb v právnických profesiách.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

S poukazom na citované ustanovenia okresný súd opäť konštatuje zásadnú vec a to, že v čase keď žalovaný interpretoval informáciu o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov, vychádzal zo všetkých pre neho dostupných informačno-právnych podkladov; v čase publikovania informácie totiž existovalo právoplatné rozhodnutie predsedníctva SAK o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov. Je právne nepodstatné, či tento orgán rozhodol na základe úplných informácií vecne správne, alebo došlo k pochybeniu a následne nezákonnému rozhodnutiu. Publikovaná informácia v čase mediálnej interpretácie zodpovedala skutočnej realite.

V ostatnom pozrušujúcom konaní sa súd zaoberal zisťovaním intenzity zásahu, posúdenia stupňa negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo žalobcu, pričom zameral pozornosť aj na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti.

Vypočutá svedkyňa S.. D. I. (matka žalobcu) uviedla, že článok v spomínanom advokátskom periodiku nečítala. Naproti tomu si však myslela, že povest' jej syna utrpela po profesionálnej stránke, domnievala sa že z tohto dôvodu mal syn aj menej klientov - nevedela ale jednoznačne preukázať, že skutočne práve v dôsledku publikovania tejto informácie sa znížil počet záujemcov o poskytovanie právnych služieb jej syna alebo nie. Ďalej tvrdila, že žalobcu vzniknutá situácia poznačila aj zo zdravotného hľadiska, syn utrpel ťažké zdravotné ochorenie, kedy mu dokonca sama mala pomáhať z kómy. V konaní však žiadnym právne relevantným spôsobom nebolo preukázané, že žalobca v dôsledku publikovania uvedeného článku utrpel ťažké zdravotné ochorenie, ktoré malo dokonca spôsobiť kómu o ktorej sa zmienila jeho matka.

Svedok Z.. P. N. uviedol, že žalobcu osobne pozná ako bývalého spolužiaka zo štúdií, pričom tento chodil o rok vyššie ako on. Uviedol, že na žalobcu si spomína ako na dobrého študenta, v podstate bezproblémového vo vzťahu k štúdiu. Keď si prečítal oznámenie v Bulletinu slovenskej advokácie o tom, že žalobca bol vyčiarknutý z dôvodu nezaplatenia, touto informáciou bol značne prekvapený. Uviedol že pri stretnutiach s kolegami v rámci mimopracovnej činnosti, keď sa vzájomne bavili o odborných otázkach alebo iných veciach súvisiacich s právom a on sa pýtal na názor v konkrétnej veci ostatných, bolo mu povedané aby si vec naštudoval, lebo môže skončiť ako I.. Vzájomne sa domnievali, že zrejme žalobca pracoval v prostredí kde nemal dostatok klientov, nemohol zrejme vykonávať svoju činnosť podľa vlastných predstáv a ľudovo povedané, zrejme z tohto dôvodu asi skrachoval - preto nezaplatil poplatok za členstvo v advokátskej komore. Zdôraznil, že keď sa stretol s kolegami, nikdy nebola hlavnou témou debata alebo rozhovory o žalobcovi. V ďalšom prípade svedok uviedol, že ho požiadal jeho známy o zodpovedanie otázky z takej právnej oblasti, ktorej sa on nevenoval. Povedal mu, že pozná právne zdatného človeka, ktorý dobre študoval a je odborník v danej problematike. Keď sa ho dotýčaná osoba spýtala o koho sa jedná a svedok mu odpovedal, že ide o Z.. I., dotýčný stratil záujem o odborný názor žalobcu so slovami, že by mal radšej záujem o niekoho, kto nie je vyčiarknutý zo zoznamu advokátov. V neposlednom rade spomenul aj situáciu, keď sa žalobca stretol spolu so svedkom a ďalšími aktívnymi advokátmi, boli si posedieť na káve a keď bolo potrebné zaplatiť účet, tento chcel uhradiť žalobca, no niektorý z prítomných mu povedal aby tak nerobil a radšej nech si zaplatí členské.

Z.. Y. V. sa dozvedela o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu nezaplatenia členského len v rámci bežného šírenia informácií medzi spolužiakmi, alebo osobami s ktorými v rozhodnom období študovali na vysokej škole. Žalobcu pozná 20 rokov, bol jej spolužiakom. Keď sa o uvedenej informácii dozvedela, nechcela veriť svojim ušiam, pretože žalobcu poznala ako dobrého žiaka, zodpovedného človeka, no po tejto udalosti sa jej kontakty so žalobcom prerušili. Na otázku sudcu uviedla, že po tom, ako sa dozvedela o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov, v prípade ak by ju bol žalobca kontaktoval telefonicky so slovami, či by s ním išla na kávu uviedla, že by toto pozvanie asi odmietla. Na ďalšiu otázku sudcu však svedkyňa uviedla, že by sa so žalobcom stretnúť chcela, pretože by si chcela vypočuť „pravdu“ z jeho uhla pohľadu.

Právny zástupca žalovaného súdu predložil výpis z „Advokátskej matriky“, pokiaľ ide o žalobcu, uvádza sa tu jeho zápis o zoznamu advokátov, vyčiarknutie, dôvod vyčiarknutia a obdobie, kedy bol aktívnym advokátom, obdobie kedy bolo pozastavené členstvo a podobne. Súdu ďalej predložila výpis z matriky na vypočítaného svedka Z.. P. N., ktorý bol v minulosti tiež riešený advokátskou komorou a bol mu pozastavený výkon advokácie na 3 roky, predložila súdu aj fotokópiu rozhodnutia disciplinárneho senátu pri Slovenskej advokátskej komore vo vzťahu k svedkovi Z.. N., ide o rozhodnutie zo dňa 01. 03. 2011 disciplinárneho senátu pri SAK zo dňa 22. 03. 2013. Uvedené listiny zástupca žalovaného predložil z dôvodu posúdenia objektivity a hodnovernosti svedeckej výpovede Z.. Z. N..

Na otázku sudcu, žalobca uviedol, že je pravdou, že v minulosti zastupoval Z.. N. v konaní pred Ústavným súdom SR. Poukázal však na to, že svedok nebol nikdy v minulosti súdne trestaný, pokiaľ žalovaný predložil súdu listiny, sú to interné konania v rámci SAK. V prípade ak by svedok nebol bezúhonný, určite by dnes nebol členom SAK.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že informácia ktorá bola uverejnená v Bulletinu Slovenskej advokátskej komory v čase jej uverejnenia bola vlastne relevantná, vychádzala z rozhodnutia predsedníctva advokátskej komory, ktoré bolo neskôr autoremedúrou zrušené. K návratu do pôvodného stavu došlo priamo rozhodnutím žalovaného. Poukázal aj na to, že v minulosti nešlo o ojedinelé nezaplatenie členského poplatku, to sa stalo u žalobcu opakovaně, čo taktiež bolo predmetom disciplinárneho konania.

Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka, ku ktorým patria napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita a podobne. Občianskoprávna úprava v oblasti ochrany osobnostných práv vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky a to článkov 14, 15, 16, 19, 20 a 21 a je konkretizovaná v právnych vzťahoch subjektov s rovnakým právnym postavením. Je potrebné však zdôrazniť, že zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z

hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Ochrana osobnosti náleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva, pričom z povahy veci vyplýva, že sa vždy jedná o fyzické osoby.

Porušenie práva na súkromie sa odlišuje od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť spoločnosti. Neoprávnený zásah do práva na česť a dôstojnosť má závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Tento difamačný následok však len nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach. Pri rozhodovaní o samotnom ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej jednote je neprípustné, aby sa pre toto hodnotenie stali rozhodujúcimi len subjektívne pocity dotknutej fyzickej osoby, t. j. jej negatívna individuálna psychická reakcia. Subjektívne kritérium hodnotenia nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka, je vzhľadom na možnosti založenia nežiaducich rozdielov pri vzniku občianskoprávných sankcií neprijateľné.

Tak ako uvádza odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení, súd mal v ďalšom posúdiť stupeň negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo žalobcu, predovšetkým sa mal zamerať na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, ak došlo k zníženiu vážnosti v akom smere, v akých sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená žalobcovi a podobne. Vypočul preto svedkov, ktorých navrhol sám žalobca. Výpoveď matky súd vyhodnotil ako značne nepresvedčivú a to nielen z dôvodu blízkeho rodinného vzťahu k osobe žalobcu, ale predovšetkým z dôvodu nepreukázaných jej tvrdení, ktorá v inkriminovanom období nebola v tak úzkom styku so synom (žalobcom), dokonca uvedený článok ani nečítala. Na druhej strane však tvrdila, že v tom čase vzniknutá situácia ťažko aj zo zdravotného hľadiska poznačila žalobcu, ktorý mal utpieť ťažké zdravotné ochorenie s následkom upadnutia do kómy. Opäť súd toto považoval za tvrdenie, ktoré nebolo nielen svedkyňou, ale ani samotným žalobcom právne relevantným spôsobom preukázané.

Pokiaľ ide o výpoveď svedka Z.. P. N., je pravdou že tento bol v minulosti disciplinárne riešený Advokátskou komorou, s následkom pozastavenia výkonu advokácie na 3 roky, kedy už len z tohto dôvodu žalovaný spochybnil objektivitu a hodnovernosť výpovede svedka. Skutočnosti, o ktorých hovoril svedok vo svojom prednese vo vzťahu k informácii o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov nepreukázali závažný zásah a hlbokú intenzitu zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, pretože „poznámky kolegov advokátov“ bolo možné podľa prednesu svedka vykladať aj ako určité ironizujúce vyjadrenia v rámci „zábavy na účet iného“ pri posedení v reštaurácii na pive, alebo v kaviarni.

Svedkyňa Z.. Y. V. podľa názoru súdu na začiatku prednesu uviedla, že po zistení informácie, že žalobca bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov, prerušila kontakty s ním, aj napriek tomu že ho poznala mnoho rokov zo študentských čias ako dobrého žiaka a zodpovedného človeka, v ďalšej časti výpovedi už pripustila, že by sa s ním chcela stretnúť a vypočuť si jeho „pravdu“. Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek vyčiarknutiu žalobcu zo zoznamu advokátov, sa kamarátsky a ľudský postoj svedkyne k žalobcovi nezmenil a táto neuviedla, že po zistení tejto informácie by ho ako človeka odmietala a opovrhovala by ním.

Vzhľadom k tomu, že v konaní boli vypočutí svedkovia, ktorých navrhol žalobca a práve títo mali preukázať opodstatnenosť jeho tvrdení sa tak nestalo, žalobca právne účinným spôsobom nepreukázal, že došlo k intenzívnemu dopadu neoprávnenosti zásahu na chránené právo a preto súd aj z tohto dôvodu žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 OSP tak, ako to vyplýva z druhej časti výroku rozsudku. „

Proti rozsudku odvolanie podal žalobca. Dôvodil, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ OSP) a to tým, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ OSP), ako aj z toho dôvodu, že sa jemu ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Žalobca vytyka súdu vady, ktoré mali byť porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je treba považovať aj nedostatok

riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Žalobca poukazuje na ust. § 157 ods. 2 OSP a tým argumentuje aké sú požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 7/2012. Odvolateľ považuje rozsudok okresného za nedostatočne odôvodnený a touto vadou postihnuté rozhodnutie súdu je zmätočné nezrozumiteľné bez takého odôvodnenia, z ktorého by bolo možné vyvodiť akými úvahami bol súd prvého stupňa vedený, aké skutočnosti boli pre rozhodnutie prvostupňového súdu smerodajné a z akého dôvodu.

Žalobca vysvetľuje, že odôvodnenie rozhodnutia musí vychádzať z takého výkladu príslušnej právnej normy, ktorý zodpovedá obsahu takejto právnej normy. Len absolútny súlad skutkového stavu s právnou normou je výrazom spravodlivosti, nezávislosti a nestrannosti súdnictva.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa preto považuje žalobca za neodôvodnené nezrozumiteľné a zmätočné nemajúce oporu tak vo vykonanom dokazovaní, ako aj v zákone.

Skutkový základ žaloby spočíval na oznámení žalovaného, ktorý uverejnil na strane 49 Bulletinu v Slovenskej advokácie č. 11/2008 pod nápisom „zo zoznamu advokátov boli vyčiarknutí podľa § 7 ods. 1 písm. f/ Zákona o advokácii Z.. S. I., Zvolen od 09. 10. 2008.

Ustanovenie § 7 ods. 1 písm. f/ Zákona NS SR č. 586/2003 Z.z. v platnom znení znie:

„...komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto je v omeškaní so zaplatením príspevku na činnosť komory o viac ako 6 mesiacov a príspevok nezaplatil ani do jedného mesiaca potom, čo ho komora vyzvala na zaplatenie spolu s poučením o následkoch nezaplatenia...“.

V čase zverejnenia tejto informácie mal však navrhovateľ všetky príspevky na činnosť žalovaného uhradené. To bolo preukázané v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S 25/2009.

Žalobca mal v čase zverejnenia nepravdivej informácie všetky príspevky na činnosť žalovaného riadne a včas uhradené. Žalovaný nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého „...s poukazom na citované ustanovenie okresný súd opäť konštatuje zásadnú vec a to, že v čase, keď žalovaný interpretoval informáciu o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov...publikovaná informácia v čase mediálnej interpretácie zodpovedala skutočnej realite...“

Na žalovaného ako na stavovskú organizáciu sa vzťahuje povinnosť uvedená v § 415 OZ podľa ktorého, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí.

Predmetom práva občianskej cti a dôstojnosti je česť občana v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch jednak vo vzťahu k spoločnosti a jednak vo vzťahu k ostatným spoluobčanom, ale aj v profesijnom živote.

Občianskoprávne sankcie za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti sú založené na objektívnom princípe, t.j. nie je vyžadované zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu, pričom súčasne sa vyžaduje, aby zásah, o ktorý ide mal charakter neoprávneného zásahu.

S použitého pojmu „občianska česť“ v ust. § 11 OZ a zo skutočnosti, že zákon chráni osobnosť fyzickej osoby, vyplýva, že zákon chce poskytnúť občianskoprávnu ochranu len v prípadoch závažnejšieho porušenia cti vo sfére občianskoprávných vzťahov, ktoré predstavujú zásah do osobnosti občana. Tým je dostatočne vyjadrený zámer, že predmetom ochrany cti nemôžu byť menej závažné verbálne, alebo iné urážky; pričom ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby zásah do práva na ochranu osobnosti bol objektívne spôsobilý takú ujmu osobnosti občana privodiť. Občiansky zákonník poskytuje ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z jeho hľadiska k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie spoločnosti.

Zákon chráni fyzickú osobu najmä proti rozširovaniu nepravdivých tvrdení. Osobitnú kategóriu v rámci tejto skupiny predstavujú nepravdivé skutkové tvrdenia, či hodnotiace úsudky a kritické stanoviská.

Pravdivá informácia spravidla nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokiaľ tento údaj nie je podaným spôsobom, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímna, že by odporovala právu na ochranu súkromia a ľudskej dôstojnosti. Hodnotiaci úsudok vždy vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý v danej skutočnosti zaujíma určitý postoj tak, že ju hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti.

K porušeniu práva na česť môže dôjsť k nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamového charakteru, ale tiež publikovaním neprípustných hodnotiacich úsudkov o konkrétnej osobe. Pre difamujúcu povahu stačí, ak tvrdenie má taký účinok len u určitej skupiny ľudí.

Odvolaťel poukazuje na vypočutých svedkov Z. N., Z. V., ktorých oboch zaskočila informácia o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov.

V tejto súvislosti žalobca doslova uvádza: „Je na jednej strane smutné, na druhej až zarážajúce, ak súd prvého stupňa „poznámky kolegov advokátov“ typu „naštuduj si vec, lebo môžeš skončiť ako I.“, alebo „Ty neplať, radšej si zaplať členské“, prípadne „...svedok mu odpovedal, že ide o Z. I., dotýčny stratil záujem o odborný názor žalobcu zo slovami, že by mal radšej záujem o niekoho, kto nie je vyčiarknutý zo zoznamu advokátov“. Vykladá len ako určitej ironizujúce vyjadrenie v rámci „zábavy na účet iného“ a nie ako dôsledok nezákonného rozhodnutia žalovaného o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov s citeľnou ujmou žalobcu v oblasti občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Nebolo povinnosťou žalobcu strpieť takéto poznámky a žalobca na takéto poznámky nezadal dôvod, ale bolo to práve rozhodnutie žalobcu a zverejnenie nepravdivej informácie, ktoré intenzívne zasiahlo žalobcu a jeho zákonom priznané chránené osobnostné práva.

Žalobca preto navrhol, rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 219 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolačný súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 OSP). Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k dôvodom podaného odvolania krajský súd dodáva.

Navrhovateľ vytyka súdu porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, pretože rozsudok neobsahuje riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie. Rozhodnutie súdu považuje za zmätočné a nezrozumiteľné a bez akéhokoľvek odôvodnenia, z ktorého by bolo možné vyvodiť akými úvahami bol súd prvého stupňa vedený aké skutočnosti boli pre rozhodnutie prvostupňového súdu smerodajné a z akého dôvodu.

Senát odvolacieho súdu už viackrát prezentoval názor, ktorý vyplýva jednak z rozhodnutí Ústavného ako aj Najvyššieho súdu, ale aj odbornej literatúry uverejnenej najmä v Českej republike (napr. Zdenek Kún, Ladislav Dereg). Odôvodnenie rozhodnutí vyššími súdmi po 01. 01. 2001 a niektoré súvisiace poznámky, Pavel Vrba odôvodnenie civilného rozsudku atď.

Aj z označených materiálov vyplýva záver. Ak sudca verejne vyhlási rozsudok v písomnom vyhotovení by podľa zákona mal vyložiť všetky právne relevantné skutočnosti tak, aby v konečnom dôsledku bol rozsudok presvedčivý. Nie je nevyhnutné, aby rozsudok bol presvedčivý pre účastníkov, jeho potencionálnych „čitateľov“, ale aj jednoducho, aby bol jasný zrozumiteľný a presvedčivý.

Je pochopiteľné, že pre toho ktorého účastníka rozsudok súdu často nebude „presvedčivý“, či už pre nedostatok osobných dispozícií, alebo preto, že sa vnútorne nestotožní s výrokom rozsudku, či jednoducho preto, že chce úvahu o presvedčivosti rozsudku použiť ako dôvod na zrušenie rozhodnutia.

Presvedčivosť sa nedosahuje kvetnatým slohom, ani poňatím odôvodnenia, ako stručnejšej dizertačnej práce, ale jasným, v nevyhnutnej miere stručným a pochopiteľným výpočtom tých najzásadnejších momentov, ktoré vo svojom súhrne viedli súd resp. sudcu, k vydaniu rozsudku.

Pre verejné prezentovaný opačný názor niet objektívne žiadnych dostupných podkladov.

Schopnosť zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodniť písomné vyhotovenie rozsudku, patrí medzi základné vonkajšie prejavy činnosti sudcu. Presvedčivosť nemožno chápať ako kategóriu absolútnu (že rozsudok každého presvedčí svoju vecnou správnosťou), pretože k takto poňatej objektívnosti sa nemožno dopracovať. Presvedčivosť je vlastne výsledkom intelektuálnej práce sudcu vyjadrenej vo vydanom rozsudku. Je to logicky pochopiteľný celok, pričom jeho jadro tvoria jednotlivé skutkové zistenia urobené z riadne vykonaných dôkazov a logicky ústiace do záveru o zistenej skutkovej podstate prípadu, ktorá bola sudcom podrobená právnej kvalifikácii, pričom táto vyústila v podradení takto zisteného skutku pod sudcom vyhľadajú právnu normu, či ním prijatý záver, že takáto norma správania sa nebola nájdená a preto k subsumcii resp. k aplikácii nebolo možné pristúpiť.

V európskej právnej kultúre stále viac nadobúda na dôležitosťi diskurzívna metóda právneho a sudcovského uvažovania, ktorá kladie mimoriadny dôraz na racionálnosť a presvedčivosť sudcovskej argumentácie obsiahnutej v odôvodnení.

Podľa názoru odvolacieho súdu poukaz na zákonné ustanovenie, jeho doslovná citácia, citácia z rozhodnutí iných súdov, alebo či už rovnakého, alebo aj vyššieho stupňa je iba všeobecným poukazom na vyžadované skutočnosti a v konkrétnosti nepoukazuje v čom je ono pochybenie označované ako nezrozumiteľnosť, neúplnosť, alebo nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia konkrétneho súdneho rozhodnutia.

Na okraj k tejto argumentácii odvolací súd zdôrazňuje, že rozsudok okresného súdu považuje za presvedčivý a riadne zdôvodnený.

V ďalšej časti odvolania sám žalobca uvádza, že skutkový základ žaloby spočíva na oznámení žalovaného, ktorý uverejnil na strane 49 Bulletinu Slovenskej advokácie č. 11/2008 nápisom „zo zoznamu advokátov boli vyčiarknutí podľa § 7 ods. 1 písm. f/ Zákona o advokácii Z.. S. I., Zvolen od 09. 10. 2008“.

Tu žalobca cituje § 7 ods. 1 písm. f/ zákona NS SR č. 586/2003.

Žalobca zdôrazňuje, že v čase zverejnenia tejto „nepravdivej“ informácie mal všetky príspevky na činnosť žalovaného uhradené. Poukazuje zároveň na súdne rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S 25/2009.

Z rozhodnutia procesného súdu vyplýva, že informácia, ktorá bola uverejnená v Bulletinu Slovenskej advokátskej komory v čase jej uverejnenia, bola vlastne relevantná a vychádzala z rozhodnutia predsedníctva advokátskej komory, ktoré bolo neskôr autoremedúrou zrušené. Ide tu uvedenie skutkového stavu!

Procesný súd sa správne zameril na skúmanie otázky zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti v dôsledku uverejnenia oznamu o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov a v akých sférach a oblastiach sa táto ujma u žalobcu mala prejavíť. Výpoveď matky okresný súd vyhodnotil ako značne nepresvedčivú a uviedol aj dôvody, prečo ju za takúto považoval.

Z výpovede svedka Z.. N. súd nezistil nejaký závažný zásah, alebo hlbokú intenzitu zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu spoločnosti, v dôsledku uverejnenia oznamu a išlo iba o poznámky kolegov resp. ironizujúce vyjadrenia v rámci „zábavy na účet iného“ pri posedení v reštaurácii na pive, alebo v kaviarni. Z výpovede svedkyne Z.. N. V. dospel súd k záveru, že aj napriek vyčiarknutiu žalobcu zo zoznamu advokátov sa kamarátsky a ľudský postoj svedkyne k žalobcovi nezmenil a táto neuviedla, že po zistení tejto informácie by ho ako človeka odmietala a opovrhovala ním.

Súd teda nezistil z dôkazov navrhnutých a vykonaných intenzívny zásah na chránené právo žalobcu.

Odvolateľ sám poukazuje na ust. § 11 OZ, ktorým zákon chce poskytnúť občiansko-právnu ochranu, len v prípadoch závažnejšieho porušenia cti vo sfére občiansko-právnych vzťahov, ktoré predstavujú zásah do osobnosti občana.

Na inom mieste odvolateľ sám uvádza. Občiansky zákonník poskytuje ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom ajeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

Podmienkou poskytnutia ochrany osobnosti je však nielen neoprávnený zásah do jej osobnostných práv, ale takýto neoprávnený zásah musí byť objektívne spôsobilý privodiť fyzickej osobe ujmu. Ohľadom tejto skutočnosti treba zistiť intenzitu zásahu a posúdiť stupeň negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo.

Inými slovami dospel okresný súd k záveru, že v skutočnosti uverejnená informácia nespôsobila žalobcovi ujmu a túto skutočnosť aj vlastnými slovami odôvodnil.

Odvolací súd navyše poukazuje, že ku skutku „neoprávneného zásahu“ malo dôjsť v roku 2008 (advokátsky Bulletin 11/2008). Návrh na ochranu osobnosti na súde bol podaný 01. 12. 2010. Súd rozhoduje v súčasnosti o ochrane osobnosti v roku 2015.

Rozhodnutie R 90/1997 (č.r. - soudní rozhledy) dospelo k záveru, že primeraným zadosťučinením podľa ust. § 13 ods. 1 OZ nemôže byť ospravedlnenie urobené za takých okolností, z ktorých sa určitá časť verejnosti dozvie o zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, o ktorej by sa inak nedozvedela a preto do času tohto ospravedlnenia by vážnosť postihnutej osoby v očiach tejto časti verejnosti ani nemohla byť znížená.

V súčasnej dobe má Bulletin Slovenskej advokácie nepochybne množstvo ďalších čitateľov, ktorí sa o zásahu do osobnostných práv žalobcu nikdy nedozvedeli a vážnosť žalobcu v očiach tejto časti verejnosti nemohla byť znížená. Znamená to, že v súčasnosti by súd ani nemohol vydať rozhodnutie v zmysle požadovaného žalobného petitu. Táto skutočnosť však nebola dôvodom na potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ale iba zdôrazňuje jeho správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodované nebolo s poukazom na ust. § 224 ods. 4 OSP a to z dôvodov postupu prvostupňového súdu podľa § 151 ods. 3 OSP.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.